

A. 96

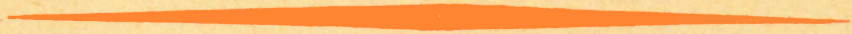

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXII

Nr 2

WARSZAWA 1965

INSTYTUT HISTORII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXII

1965

2

PANSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1965

KOMITET REDAKCYJNY

Henryk Altman, Juliusz Bardach, Józef Gierowski, Aleksander Gieysztor, Stanisław Herbst, Ryszard Kołodziejczyk, Witold Kula, Gerard Labuda, Tadeusz Łepkowski, Marian Małowist, Kazimierz Piwarski, Franciszek Ryszka, Marian H. Serejski, Janusz Tazbir

REDAKTOR

Bogusław Leśnodorski

SEKRETARIAT

Krzysztof Groniowski, Stanisław Trawkowski

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, tel. 310261

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10

Nakład 2183 + 167 egz. Ark. wyd. 24,5. Ark. druk. 16,25

Papier druk. sat. kl. V, 70 g. 70 × 100

Oddano do składania 2. II. 65. Podpisano do druku 19. V. 65

Druk ukończono w czerwcu 1965

Zam. 97/65

E-76

Cena zł 30.—

Warszawska Drukarnia Naukowa — Warszawa, Śniadeckich 8

SPIS TREŚCI

Jerzy Tomaszewski — Ogólny wskaźnik produkcji przemysłowej Polski 1928—1938	279
Anna Kamińska-Linderska — Polska a Brandenburgia. Poselstwo Szczęsnego Morsztyna do Królewca i Berlina w 1670 r.	301
Jerzy Łojek — Polska misja dyplomatyczna w Hiszpanii w latach 1790—1794	325

DYSKUSJE I POLEMIKI

Jerzy Dowitz — W sprawie podstaw źródłowych hipotezy o tzw. Bole- sławie Zapomnianym	347
Karol Buczek — Przemiany ustrojowe na Pomorzu Zachodnim w XII i XIII wieku	349
Irena Rychlikowa — Rachunkowość folwarczna jako podstawa oblicza- nia dochodowości poszczególnych działów gospodarki dóbr magnackich?	381
Antonina Kłoskowska — Struktura społeczna inteligencji a jej świadomość	393

PRZEGLĄDY BADAŃ

Żanna Kormanowa — Historycy włoskiego ruchu robotniczego	397
Henryk Batowski — Z najnowszych badań o rozpadzie monarchii austro-węgierskiej	409

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Bogusław Leśnodorski, Janusz Tazbir — Problemy ideologii i kultury Oświecenia w Polsce	419
*	
Zeszyt 47 Polskiego Słownika Biograficznego — Stefan Kieniewicz	425
J. Adamus, O kierunkach w polskiej myśli historycznej — Józef Dut- kiewicz	429
Wł. Dziewulski, Postępy chrystianizacji i proces likwidacji pogaństwa w Pol- sce wczesnofeudalnej — Jerzy Dowitz	430
L. Beutin, Gesammelte Schriften zur Wirtschafts- und Sozialgeschichte — Henryk Samsonowicz	432
J. Jurginis, Baudziavos isigalėjimas Lietuvoje — Jerzy Ochmański	434
E. Kovács, A krakái egyetem és a magyar művelodés — Jan Reychman	437
A. Kersten, Stefan Czarniecki 1599—1665 — Władysław Czapliński	437
A. M. Pankratowa, Formirowanije proletariata w Rossii (XVII—XVIII ww.) — Władysław A. Serczyk	444
R. Orłowski, Położenie i walka klasowa chłopów w Ordynacji Zamojskiej w drugiej połowie XVIII w. — Marian Zgórnjak	447
R. W. Wołoszyński, Polska w opiniach Francuzów XVIII w. — Zofia Libi- szowska	450

T. Łepkowski, Haiti — Początki Państwa i Narodu — Ignacy Sachs	453
St. Nawrocki, Rozwój kapitalizmu w rolnictwie Wielkopolski w latach 1793—1865 — Krzysztof Groniowski	455
J. Górski, Polska myśl ekonomiczna a rozwój gospodarczy 1807—1830 — Andrzej Jezierski	458
R. Kołodziejczyk, Piotr Steinkeller, kupiec i przemysłowiec — Irena Pietrzak-Pawłowska	462
W. A. Djakow, I. S. Miller, Rewolucyjne dźwignienie w rosyjskiej armii i wojskowości 1863 g. — Stefan Kieniewicz	464
J. A. S. Grenville, Lord Salisbury and Foreign Policy — Henryk Wereszycki	467
R. Bierzanek, Państwo polskie w politycznych koncepcjach mocarstw zachodnich 1917—1919 — Henryk Zieliński	470
R. G. Simonenko, Imperialistyczna polityka Antanty i SSZ. A szkoda Ukrainy w 1919 r. — Aleksy Deruga	473
N. Barlicki, Wybór przemówień i artykułów z lat 1918—1939 — Antoni Czubiński	477
L. Hass, Organizacje zawodowe w Polsce 1918—1939 — Marian Drozdowski	480
Documents diplomatiques français 1932—1939 — Waldemar Michowicz	482
J. M. Montias, Central planning in Poland — Hanna Jędruszczak	485

KRONIKA

Setna rocznica utworzenia Międzynarodowego Stowarzyszenia Robotników — Wiesława Toporowicz	489
O właściwe nauczanie i popularyzowanie historii	490
Kazimierz Lepski i problem biografistyki narodowej — Emanuel Rostworowski	495
Jubileusz prof. Janusza Wolińskiego	498
Symposium poświęcone wojnie obronnej Polski w 1939 r. — Mieczysław Cielewicz	499
Gospodarka wiejska. Konferencja w Rogowie 16—18 IX 1964	501
Sekcja historii najnowszej TMH w Warszawie w latach 1962—1964	504
Dwudziestolecie Polski Ludowej w woj. warszawskim — Benon Dymek	507
XII Międzynarodowy Kongres Historyczny	508
Sesja Historyków Wsi w Kiszyniowie	509
Konferencja w Neapolu poświęcona włoskiemu Oświeceniu — Krzysztof Żaboklicki	510
Dwusetlecie traktatu <i>O przestępstwach i karach</i> — Bogusław Leńdorski	513
Fondazione Italiana per la storia amministrativa — Bogusław Leńdorski	516

IN MEMORIAM

Stanisław Żaryn (1913—1964) — Adam Stebelski	519
Natalia Gąsiorowska (1881—1964) — Witold Kula	522
Bibliografia prac Natalii Gąsiorowskiej — Juliusz Łukasiewicz	528

LISTY DO REDAKCJI

W sprawie oceny J. N. Janowskiego — Helena Rządowska	531
--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

Ежи Томашевски — Общий показатель промышленного производства Польши в 1928—1938 гг.	298
Анна Каминская-Линдерска — Польша и Бранденбург. Посольство Щенсного Морштына в Крулевец и Берлин в 1670 г.	322
Ежи Лоек — Польская дипломатическая миссия в Испании в 1790—1794 гг.	344

ДИСКУССИИ И ПОЛЕМИКИ

Ежи Довят — К вопросу источников гипотезы о так наз. Болеславе Забытом	347
Кароль Бучек — Перемены в государственном строе Западного Поморья в XII и XIII вв.	349
Ирена Рыхлик — Фольварчные счета как основа определения доходности отдельных отраслей хозяйства магнатских имений?	381
Антонина Клосковска — Социальная структура интеллигенции и ее сознательность	393

ОБЗОР ИССЛЕДОВАНИЙ

Жанна Корманова — Историки итальянского рабочего движения	397
Генрик Батовски — О новейших исследованиях по вопросу распада Австро-Венгерской монархии	409
РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ	419
ХРОНИКА	489
IN MEMORIAM	519

TABLE DES MATIÈRES

Jerzy Tomaszewski — L'indice général de la production industrielle en Pologne de 1928 à 1938	299
Anna Kamińska Linderska — La Pologne et le Brandenbourg. La mission de Szczęsny Morsztyn á Königsberg et á Berlin en 1670	323
Jerzy Łojek — La mission diplomatique polonaise en Espagne de 1790 à 1794	344

DISCUSSIONS ET POLEMQUES

Jerzy Dowiat — Les sources de l'hypothèse sur le soi-disant Boleslas L'Oublié	347
Karol Buczek — Les transformations des institutions politiques en Poméranie Occidentale au XII-e et XIII-e siècle	349
Irena Rychlikowa — La comptabilité des fermes en tant que base permettant d'évaluer la rentabilité des différentes branches d'activité économique dans les domaines appartenant aux magnats?	381
Antonina Kłoskowska — La structure sociale de l'intelligentsia et sa conscience	393

HISTORIOGRAPHIE ET DOCUMENTATION

Żanna Kormanowa — Les historiens du mouvement ouvrier italien	397
Henryk Batowski — Les récentes recherches sur le déclin de la monarchie d'Autriche—Hongrie	409
COMPTES-RENDUS ET NOTES CRITIQUES	419
CHRONIQUE	489
IN MEMORIAM	519

KONKURS NA PRACE NAUKOWE

Polska Akademia Nauk Wydział Nauk Społecznych ogłasza konkurs otwarty na prace naukowe związane ze znaczeniem i rolą Rewolucji Październikowej dla Polski oraz udziałem w niej Polaków.

Konkurs zorganizowany jest z okazji przypadającej w 1967 roku pięćdziesiątej rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej.

Pod względem zakresu tematycznego prace konkursowe dotyczyć mogą różnych dziedzin życia społeczno-politycznego w Polsce, objętych oddziaływaniem Rewolucji Październikowej oraz sfery ideologii, kultury, historiografii, prasy. Konkurs dotyczy także zagadnień związanych z udziałem Polaków w walkach rewolucyjnych, w radzieckim aparacie władzy, życiu społeczno-kulturalnym oraz życia emigracji polskiej w Rosji, jej oblicza społecznego, politycznego, jej stanowiska wobec rewolucji.

Konkurs ma charakter otwarty. Liczba prac składanych przez jednego autora nie jest ograniczona. Objętość pracy dowolna. Na konkurs można zgłaszać prace opublikowane po 1 stycznia 1965. Prace konkursowe należy nadsyłać w dwóch napisanych na maszynie egzemplarzach do 31 grudnia 1966 (decyduje data stempla pocztowego) na adres: Instytut Historii PAN, Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31. Na kopercie należy zaznaczyć: „Konkurs”.

Autorom najlepszych prac przyznane zostaną następujące nagrody: I — w zakresie prac monograficznych i wydawnictw źródeł: I nagroda — 25 000 zł, II nagroda — 10 000 zł; II — w zakresie rozpraw i artykułów naukowych dwie równorzędne nagrody — po 5000 zł.

Jury konkursu powołane będzie przez Sekretariat Naukowy Wydziału Nauk Społecznych PAN spośród pracowników nauki.

Jury może zaproponować zmiany liczby i wysokości nagród, zależnie od poziomu nadesłanych prac.

Nagrody przyzna na wniosek jury plenarne zebranie Wydziału I w terminie do 30 września 1967.

Wyniki konkursu podane zostaną do wiadomości publicznej.

Wszystkie zapytania dotyczące konkursu należy kierować pisemnie pod wymieniony wyżej adres.

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIKA HISTORYCZNEGO

PRENUMERATA KRAJOWA

Zamówienia i wpłaty przyjmują — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO nr 1-6-100.020 — Urzędy pocztowe i listonosze — Księgarnie „Domu Książki” — Oddziały i Delegatury „Ruchu”.

Prenumerata: roczna 120, — zł, półroczna 60,— zł

Zamówienia przyjmowane są do dnia 15 miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty. Bieżące oraz archiwalne numery można nabyć lub zamówić w księgarniach „Domu Książki” oraz w Ośrodku Rozpowszechniania Wydawnictw Naukowych PAN — Ossolineum — PWN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter). Egzemplarze archiwalne można nabywać także w Punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch”, Warszawa, ul. Srebrna 12, konto PKO nr 114-6-700041 VII C/M.

PRENUMERATA ZAGRANICZNA

— Koszt prenumeraty ze zleceniem wysyłki za granicę wynosi o 40% drożej — Zamówienia dla zagranicy przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88, konto PKO nr 1-6-100.024.

Les demandes concernant les conditions d'achat de toutes les revues scientifiques polonaises doivent être adressées à l'Entreprise d'Exportation et d'Importation „Ruch”, Warszawa 1, Rue Wilcza 46.

Le contenu de prochains numéros des revues scientifiques ainsi que leurs prix sont indiqués dans le bulletin „Polish Scientific Periodicals”, que vous trouverez dans les bibliothèques et grandes maisons de diffusion de presse de votre pays.